

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

22 ביוני 2015

922

ה' בתמוז התשע"ה

עמוד

הצעת חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015 612

הצעת חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015

- תיקון סעיף 2 1. בחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2, בהגדרה "הרשות המוסמכת", במקום הרישה עד המילה "הסמיכו" יבוא "המנהל הכללי, ראש האגף לפיקוח על היצוא הביטחוני או עובד בכיר של האגף האמור, שהמנהל הכללי הסמיכם".
- תיקון סעיף 14 2. בסעיף 14 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) השר רשאי לקבוע פטור מהחובה לקבל רישיון שיווק ביטחוני לפי סעיף זה, בין השאר, לגבי סוגים של ציוד ביטחוני, ידע ביטחוני או שירותים ביטחוניים או לגבי פעולות שיווק ביטחוני מסוימות".
- תיקון סעיף 15 3. בסעיף 15 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) השר רשאי לקבוע פטור מהחובה לקבל רישיון יצוא ביטחוני לפי סעיף זה, בין השאר, לגבי סוגים של ציוד ביטחוני, ידע ביטחוני או שירותים ביטחוניים או לגבי פעולות יצוא ביטחוני מסוימות".
- תיקון סעיף 19 4. בסעיף 19 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) השר רשאי לקבוע פטור מהחובה לקבל רישיון יצוא ביטחוני במעבר לפי סעיף זה, בין השאר, לגבי סוגים של ציוד ביטחוני במעבר או לגבי פעולות מסוימות של יצוא ציוד ביטחוני במעבר".
- תיקון סעיף 21 5. בסעיף 21 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

המוסמכים היום לחתום על רישיונות – המנהל הכללי של משרד הביטחון וראש האגף לפיקוח על יצוא ביטחוני, יוסמך בידי המנהל הכללי גם עובד בכיר נוסף של אגף הפיקוח על יצוא ביטחוני.

סעיפים מוצע לתקן את הוראות החוק השונות העוסקות
2 עד 5 בתהליך מתן הפטורים מרישיונות לפי החוק כמפורט להלן.

בסעיפים 14(ב), 15(ב), 19(ב) ו-21(ב) לחוק נקבע הסדר פטור מרישיון שיווק ביטחוני, רישיון יצוא ביטחוני, רישיון יצוא ציוד ביטחוני במעבר ורישיון תיווך בעסקאות של גורמי חוץ, בהתאמה. ואולם הסדר זה אינו אחיד אלא משתנה בהתאם לרישיון המבוקש.

מהוראות הסעיפים האמורים ניתן להבין כי יצואן המבקש פטור מחובת הרישיון, צריך להגיש לשם כך בקשה ספציפית לרשות המוסמכת.

כדי לא להכביד על היצואן, מוצע לקבוע כי השר יקבע בתקנות מקרים שבהתקיים כל הרכיבים המנויים בהם, היצואן לא יהיה חייב בקבלת רישיון מאת הרשות המוסמכת וזאת אף בלא צורך בפנייה פרטנית לכל בקשה.

סעיף 1 חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007 (להלן – החוק), מגדיר בסעיף 2 שבו מהי הרשות המוסמכת:

"הרשות המוסמכת – המנהל הכללי, או ראש האגף לפיקוח על היצוא הביטחוני שהמנהל הכללי הסמיכו לעניין חוק זה, כולו או חלקו, ולעניין רישיון יצוא ציוד ביטחוני במעבר ורישיון העברה לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית – המנהל הכללי או ראש האגף לפיקוח כאמור או מי שהוסמך בידי אחד מהם".

תהליך הפיקוח על יצוא ביטחוני במשרד הביטחון הוא דו-שלבי וכולל שני רישיונות מרכזיים: רישיון שיווק ביטחוני ורישיון יצוא ביטחוני. לצדם קיימים רישיונות נוספים הנוגעים בהיבטים אחרים של היצוא הביטחוני.

התהליך מושתת על ועדות שמייצעות לרשות המוסמכת, בשיתוף עם משרד החוץ, משרד הכלכלה, משרד הביטחון ובעלי תפקידים בכוחות הביטחון האחרים. בסופו של התהליך מגיע הרישיון לחתימה אצל ראש האגף לפיקוח על יצוא ביטחוני.

בשל ריבוי הרישיונות בשנה, וכדי לייעל את התהליך העבודה, מוצע לקבוע, כי בנוסף לשני בעלי התפקידים

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 398.

"(ב) השר רשאי לקבוע פטור מהחובה לקבל רישיון תיווך בין גורמי חוץ לפי סעיף זה, בין השאר, לגבי סוגים של ציוד ביטחוני או לגבי פעולות מסוימות של תיווך בין גורמי חוץ".

6. בסעיף 35 לחוק העיקרי, במקום "לרשות המוסמכת" יבוא "לראש האגף לפיקוח על היצוא הביטחוני במשרד הביטחון שהמנהל הכללי הסמיכו לעניין חוק זה, כולו או חלקו (בפרק זה – הממונה)" ובמקום "רשאית היא" יבוא "רשאי הוא".
7. בסעיף 36 לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "לרשות המוסמכת" יבוא "לממונה" ובמקום "רשאית היא" יבוא "רשאי הוא".
8. בסעיפים 38 ו-39 לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "הרשות המוסמכת" יבוא "הממונה" ובמקום "אינה רשאית" יבוא "אינו רשאי".
9. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000,² בתוספת הראשונה, בפרט 32(4), במקום "הרשות המוסמכת" יבוא "הממונה".

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

ד ב ר י ה ס ב ר

בין גורמי חוץ, או לגבי סוגים של ציוד לחימה וציוד טילים או לגבי פעולות תיווך בין גורמי חוץ מסוימים, כפי שייקבע בתקנות."

נוסחם של סעיפים 14(ב), 15(ב), 19(ב) ו-21(ב) לחוק שמוצע להחליף הוא:

"רישיון שיווק ביטחוני

14. (א) ...

(ב) הרשות המוסמכת רשאית לפטור מבקש מהחובה לקבל רישיון שיווק ביטחוני לפי סעיף זה, לגבי סוגים של פעולות שיווק ביטחוני או לגבי פעולות שיווק ביטחוני מסוימות, כפי שייקבע בתקנות.

רישיון יצוא ביטחוני

15. (א) ...

(ב) הרשות המוסמכת רשאית לפטור מבקש מהחובה לקבל רישיון יצוא ביטחוני לפי סעיף זה, לגבי סוגים של יצוא ביטחוני או לגבי יצוא ביטחוני מסוים, כפי שייקבע בתקנות.

רישיון יצוא ציוד ביטחוני במעבר

19. (א) ...

(ב) הרשות המוסמכת רשאית לפטור מהחובה לקבל רישיון יצוא ציוד ביטחוני במעבר לפי סעיף זה, לגבי סוגים של ציוד ביטחוני במעבר או לגבי ציוד ביטחוני במעבר מסוים, כפי שייקבע בתקנות.

רישיון תיווך בין גורמי חוץ

21. (א) ...

(ב) הרשות המוסמכת רשאית לפטור מהחובה לקבל רישיון תיווך בין גורמי חוץ לפי סעיף זה, לגבי סוגים של פעולות תיווך בין גורמי חוץ או פעולות מסוימות לתיווך

סעיפים פרק ט' לחוק עוסק בסמכויות להטלת קנסות 6 עד 8 אזרחיים ועיצומים כספיים. בעקבות התיקון המוצע בהגדרת הרשות המוסמכת כמפורט לעיל, אשר הרחיב את סמכות מתן הרישיון לבעלי תפקידים נוספים במשרד הביטחון, מוצע להבהיר כי בכל הנוגע לסמכות הטלת הקנסות והעיצומים האזרחיים הקבועה בפרק ט' האמור, תהיה הסמכות מוקנית לבעל תפקיד יחיד בלבד, ראש האגף לפיקוח על יצוא ביטחוני, שהוסמך לכך בידי המנהל הכללי של משרד הביטחון. זאת משום שמדובר בסמכות להטיל סנקציה כהליך חלופי לפלילי, והיא דורשת זהירות, מומחיות ובעיקר אחידות בהפעלתה.

סעיף 9 מוצע תיקון עקיף, טכני במהותו, לפרט 32(4) לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000. בפרט 32 מנויים בעלי תפקידים המוסמכים להטיל קנסות אזרחיים ועיצומים כספיים שניתן לערוך על החלטתם בעניין זה לבתי המשפט לעניינים מינהליים. מאחר שבפרט האמור נעשה שימוש במונח "הרשות המוסמכת", יש צורך בהחלפתו למונח "הממונה" אשר לפי התיקון המוצע, יהיה בעל הסמכות להטיל קנסות ועיצומים כאמור.

הצעת חוק זו פורסמה בעבר בהצעות חוק הממשלה – 912, מיום ט"ז בכסלו התשע"ה (8 בדצמבר 2014), בעמ' 568, והיא מתפרסמת כעת בשנית.

² ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ה, עמ' 16.

